

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/5/2008

STOSUNEK DO RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

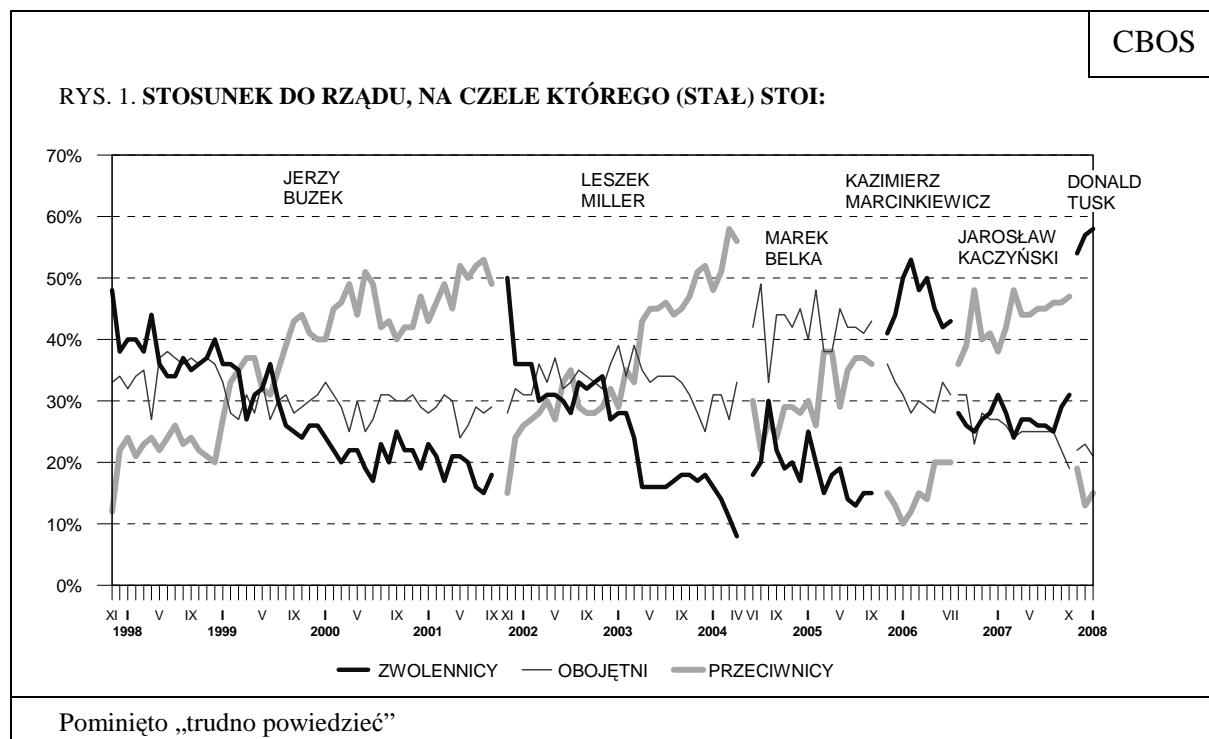
Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

-
- ❖ Nie zmienił się istotnie poziom społecznego poparcia dla rządu. Jego zwolennicy (58%) nadal zdecydowanie przeważają nad przeciwnikami (15%, o 2 punkty więcej niż w grudniu). Obojętność wobec gabinetu rządowego deklaruje 21% badanych (o 2 punkty mniej niż w poprzednim sondażu).
  - ❖ Krystalizują się opinie na temat wyników działalności rządu. Dotychczasowe efekty jego pracy dobrze ocenia 56% ankietowanych (o 9 punktów więcej niż miesiąc temu), a co siódmy (14%, o 4 punkty więcej niż poprzednio) jest przeciwnego zdania.
  - ❖ Oceny polityki gospodarczej rządu nieco się pogorszyły. Nadal jednak większość Polaków (63%) łączy z działalnością gabinetu Donalda Tuska nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej kraju. Sceptycznie do polityki rządu w tej dziedzinie odnosi się 20% badanych (o 6 punktów więcej niż w grudniu).
  - ❖ Wzrosła akceptacja premiera. Zadowolenie z tego, że Donald Tusk kieruje Radą Ministrów, deklaruje już 67% badanych (wzrost w ciągu miesiąca o 3 punkty). Niezadowolonych z szefa rządu jest – tak samo jak poprzednio – 19% ankietowanych.

Mimo wyzwań i problemów, jakie stoją przed obecnym rządem, związanych m.in. z zażegnaniem kryzysu w służbie zdrowia i koniecznością poprawy funkcjonowania systemu ochrony zdrowia, w styczniu¹ utrzymują się wysokie notowania gabinetu Donalda Tuska.

POPARCIE DLA RZĄDU

Nie zmienił się istotnie poziom społecznego poparcia dla rządu. Do jego zwolenników nadal zalicza się większość badanych (58%), a 15% jest mu przeciwnych. Co piąta osoba (21%) deklaruje obojętność wobec gabinetu rządowego.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (212) zrealizowano w dniach 4–7 stycznia 2008 roku na liczącej 890 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2007												2008
	w procentach												
Zwolennicy	31	28	24	27	27	26	26	25	29	31	54	57	58
Przeciwnicy	38	42	48	44	44	45	45	46	46	47	19	13	15
Obojętni	27	26	24	25	25	25	25	25	22	19	22	23	21
Trudno powiedzieć	4	3	4	4	4	4	4	4	3	3	5	7	5

Do października 2007 roku wskazania dotyczyły rządu Jarosława Kaczyńskiego, a od listopada – rządu Donalda Tuska

Poparcie dla rządu Donalda Tuska wyraźnie przeważa we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych (zob. tabele aneksowe). Pozytywnemu nastawieniu do gabinetu rządowego sprzyja wyższy status społeczno-ekonomiczny oraz mieszkanie w mieście. Stosunkowo najczęściej obecny rząd jest popierany przez osoby najlepiej wykształcone (75% badanych z wykształceniem wyższym) i sytuowane (70% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł). Do jego zwolenników relatywnie często zaliczają się ponadto osoby młode, w wieku od 25 do 34 lat (70%). Względnie najrzadziej identyfikują się z rządem ankietowani z wykształceniem podstawowym (43%), badani o miesięcznych dochodach *per capita* nieprzekraczających 300 zł (46%), mieszkańcy wsi (50%), a także ludzie starsi, powyżej 65 roku życia (48%).

Początkowo nastawienie do obecnego rządu dość wyraźnie wiązało się z formacją światopoglądową badanych – zaangażowaniem w praktyki religijne i orientacją polityczną. Cieszył się on największym poparciem wśród osób nieuczestniczących w praktykach religijnych oraz wśród deklarujących poglądy lewicowe. Obecnie zarówno religijność badanych, jak i ich orientacja polityczna straciły na znaczeniu jako czynniki określające nastawienie do gabinetu rządowego. Nadal jednak stosunkowo najrzadziej do jego zwolenników zaliczają się osoby najbardziej religijne – kilka razy w tygodniu uczestniczące w praktykach religijnych (44%). Zmiany te można tłumaczyć brakiem wyrazistości ideowej rządu czy też – bardziej precyzyjnie – jego niechęcią do podejmowania kontrowersyjnych decyzji, np. w sprawie refundowania przez państwo zabiegów zapłodnienia pozaustrojowego.

W elektoratach partyjnych obecny rząd cieszy się poparciem przede wszystkim sympatyków PO. Do jego zwolenników zalicza się także większość zdeklarowanych wyborców PSL oraz LiD. Przeciwnicy ekipy Donalda Tuska przeważają natomiast w elektoracie PiS.

Osoby niemające wykrystalizowanych preferencji partyjnych oraz niezamierzające uczestniczyć w wyborach częściej uważają się za zwolenników obecnego gabinetu niż za jego przeciwników.

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	90	2	7	1
PSL	65	11	18	6
LiD	62	19	18	1
PiS	25	50	21	4
Niezdecydowani	39	13	36	11
Niezamierzający głosować	40	16	34	10

OCENY DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Krystalizują się opinie na temat wyników działalności rządu. Z 43% do 30% zmalała grupa badanych, którzy nie potrafią wypowiedzieć się w tej sprawie. Dotychczasowe efekty pracy ekipy rządowej dobrze ocenia 56% ankietowanych (o 9 punktów więcej niż miesiąc temu), a co siódmy (14%, wzrost od grudnia o 4 punkty) ma do niej zastrzeżenia.

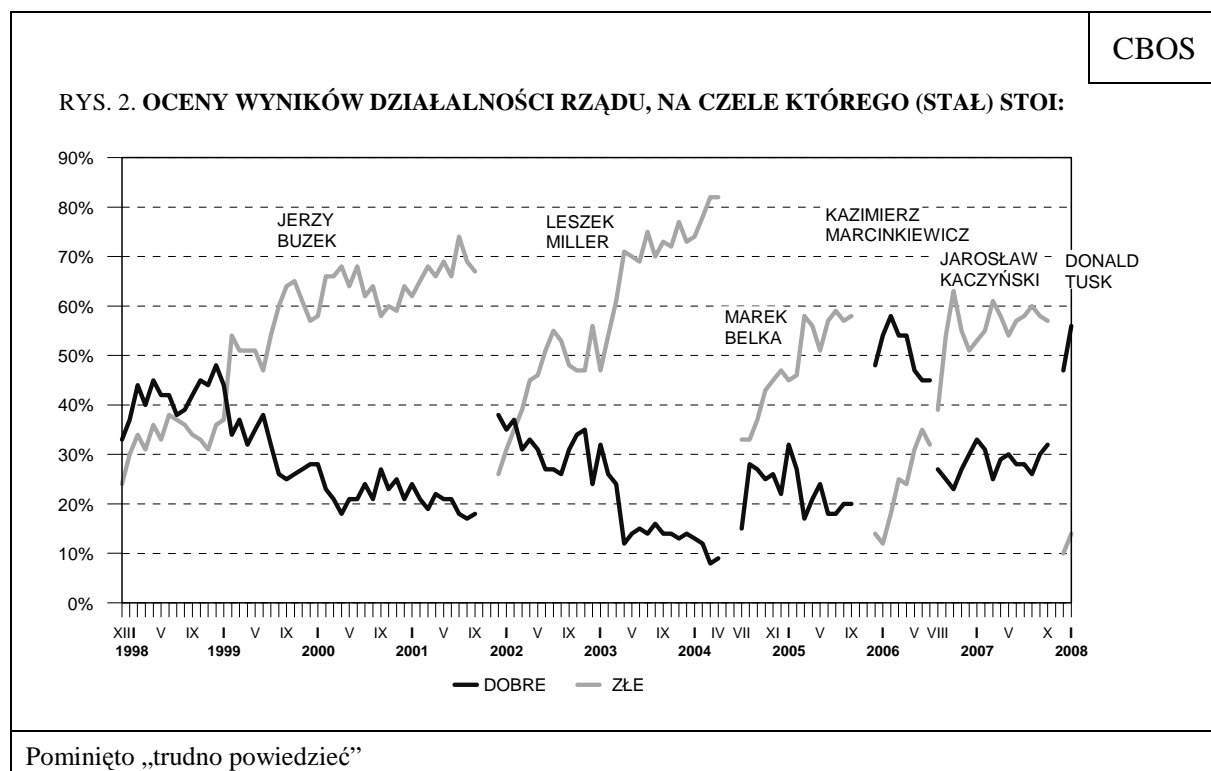

Tabela 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I
	2007											2008
	w procentach											
Dobrze	33	31	25	29	30	28	28	26	30	32	47	56
Źle	53	55	61	58	54	57	58	60	58	57	10	14
Trudno powiedzieć	14	14	14	14	16	15	14	14	12	11	43	30

Do października 2007 roku pytanie dotyczyło rządu Jarosława Kaczyńskiego, a od grudnia – rządu Donalda Tuska

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych wyraźnie przeważa zadowolenie z dotychczasowych efektów pracy rządu. Wyniki jego działań doceniają przede wszystkim osoby najlepiej wykształcone i sytuowane, mieszkańcy największych miast oraz ludzie młodzi – do 34 roku życia.

W potencjalnych elektoratach zadowolenie z rezultatów działalności rządu wyraża zdecydowana większość sympatyków PO, PSL oraz LiD, natomiast wśród zadeklarowanych wyborców PiS przeważa krytycyzm.

Osoby dystansujące się od polityki – niemające sprecyzowanych sympatii partyjnych lub w ogóle niechętnie udziałowi w wyborach parlamentarnych – na ogół pozytywnie wypowiadają się o dotychczasowych wynikach pracy gabinetu rządowego.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	83	1	16
PSL	79	0	21
LiD	73	12	15
PiS	21	49	30
Niezdecydowani	43	12	45
Niezamierzający głosować	39	17	44

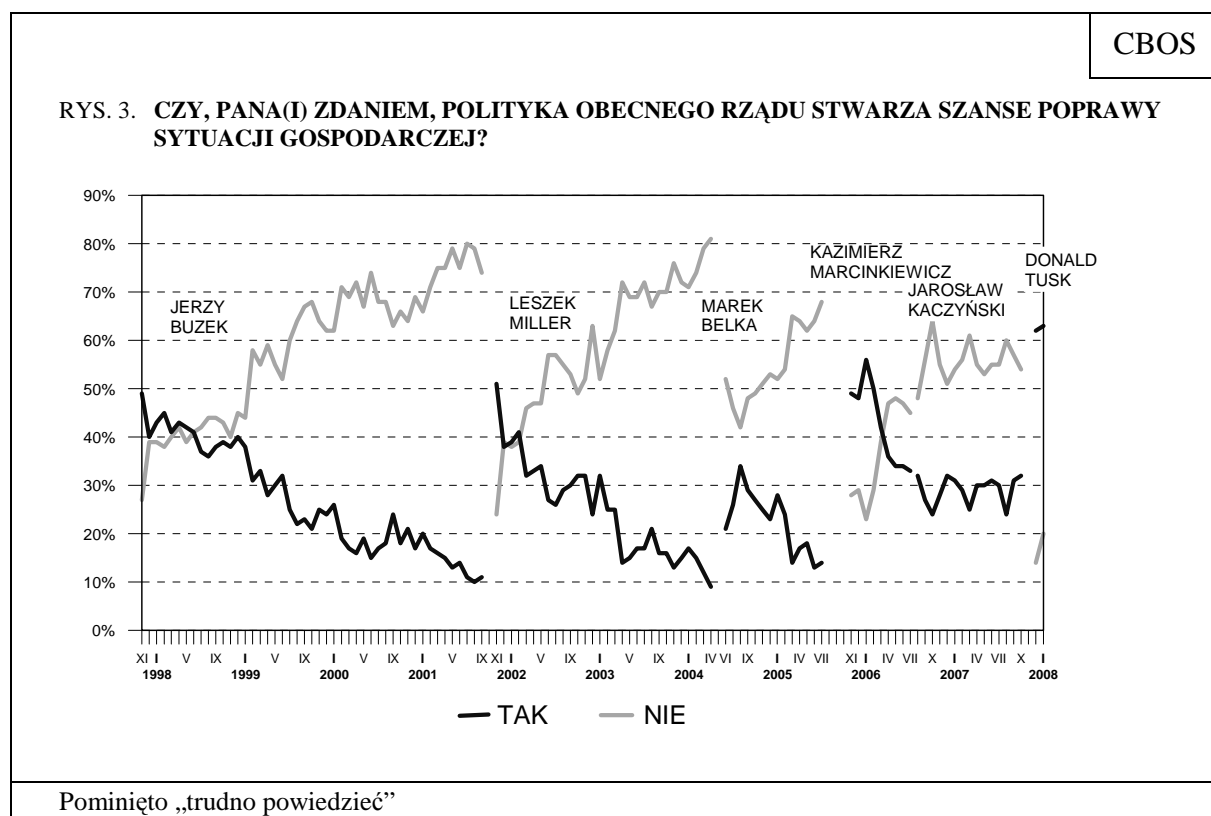
OCENY POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Oceny polityki gospodarczej prowadzonej przez obecny rząd nieco się pogorszyły. Nadal jednak większość Polaków (63%) łączy z działalnością gabinetu Donalda Tuska nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej kraju. Co piąty badany (20%, o 6 punktów więcej niż w grudniu) nie wierzy w skuteczność polityki rządu w tej dziedzinie.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XII	I
	2006		2007										2008
w procentach													
Tak	32	31	29	25	30	30	31	30	24	31	32	62	63
Nie	51	54	56	61	55	53	55	55	60	57	54	14	20
Trudno powiedzieć	16	15	15	14	16	17	14	15	16	12	14	24	17

Do października 2007 roku pytanie dotyczyło rządu Jarosława Kaczyńskiego, a od grudnia – rządu Donalda Tuska

We wszystkich grupach społeczno-demograficznych dominują pozytywne opinie o polityce gospodarczej rządu. Nadzieje na poprawę stanu gospodarki w wyniku jego działań są najczęstsze wśród osób najlepiej wykształconych i sytuowanych oraz wśród ludzi młodych – do 34 roku życia.

W elektoratach partyjnych na pozytywne efekty polityki rządu w tej dziedzinie liczą zwolennicy PO, PSL i LiD. Sceptyczni co do jej skuteczności są natomiast sympatycy PiS.

Osoby niemające wykrystalizowanych preferencji partyjnych lub w ogóle niezamierzające głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych częściej dobrze niż źle oceniają politykę gospodarczą rządu.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny polityki gospodarczej rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	89	3	8
PSL	81	9	10
LiD	74	16	10
PiS	30	50	20
Niezdecydowani	57	18	25
Niezamierzający głosować	48	28	24

AKCEPTACJA PREMIERA

Od ostatniego sondażu nieznacznie wzrosła akceptacja premiera. Zadowolenie z szefa rządu deklaruje obecnie dwie trzecie badanych (67%, o 3 punkty więcej niż miesiąc temu). Niezadowolonych z tego, że to właśnie Donald Tusk kieruje Radą Ministrów, jest – tak samo jak w grudniu – 19% ankietowanych.

Tabela 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	2007												2008
	w procentach												
Tak	33	31	25	28	29	30	28	27	29	29	62	64	67
Nie	55	56	61	58	55	57	58	62	59	61	22	19	19
Trudno powiedzieć	13	13	14	14	16	13	14	11	12	10	16	17	14

Do października 2007 roku pytanie dotyczyło Jarosława Kaczyńskiego

We wszystkich omawianych grupach społeczno-demograficznych wyraźnie przeważa zadowolenie z szefa rządu. Premier cieszy się uznaniem ogromnej większości zwolenników PO, PSL i LiD. Niezadowolenie z tego, że prezesem Rady Ministrów jest Donald Tusk, wyraża natomiast większość zadeklarowanych wyborców PiS.

Poparcie dla obecnego szefa rządu przeważa też wśród osób dystansujących się od polityki – niemających sprecyzowanych preferencji partyjnych i niezainteresowanych udziałem w ewentualnych wyborach parlamentarnych.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Donald Tusk?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	96	0	4
PSL	85	8	7
LiD	82	12	6
PiS	25	63	12
Niezdecydowani	49	21	30
Niezamierzający głosować	53	23	24

Notowania gabinetu Donalda Tuska pozostają wysokie. Większość Polaków jest przychylna obecnemu rządowi i docenia pierwsze efekty jego pracy. Wzrastającą sympatią cieszy się premier. Wydaje się, że problemy ekipy rządowej, związane głównie z sytuacją w służbie zdrowia, budzą jak na razie w społeczeństwie raczej odruch solidarności z rządem niż krytykę i rozczarowanie brakiem zadowalających rozwiązań.

Gabinet Donalda Tuska od początku był mocno popierany przez zwolenników PO, natomiast bardziej wstrzeźliwe reakcje budził w elektoracie koalicyjnego PSL. Obecnie wydaje się, że przekonali się do niego także sympatycy PSL. Można zauważyć, że na notowania rządu w coraz mniejszym stopniu wpływa orientacja światopoglądowa Polaków.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do rządu

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	58	15	21	5	890
Płeć					
Mężczyźni	61	16	18	4	424
Kobiety	56	15	24	6	466
Wiek					
18-24 lat	55	15	23	6	128
25-34	70	10	18	2	165
35-44	58	14	24	4	139
45-54	65	15	15	4	156
55-64	52	17	26	5	148
65 lat i więcej	48	21	21	10	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	50	17	26	6	338
Miasto do 20 tys.	63	13	21	3	121
20-100 tys.	61	12	20	8	169
101-500 tys.	66	13	17	4	140
501 tys. i więcej mieszk.	64	20	13	2	122
Wykształcenie					
Podstawowe	43	21	28	8	241
Zasadnicze zawodowe	61	11	21	7	226
Średnie	61	16	19	4	299
Wyższe	75	11	13	1	123
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	79	12	9	0	65
Prac. umysł. niż. szczebla	65	14	19	2	87
Pracownicy fiz. - umysł.	66	12	18	4	63
Robotnicy wykwalifikowani	59	20	18	3	88
Robotnicy niewykwalifik.	55	2	27	15	47
Rolnicy	54	19	20	7	47
Pracujący na własny rach.	66	18	16	0	31
Bierni zawodowo					
Renciści	48	18	30	4	82
Emeryci	49	20	23	8	204
Uczniowie i studenci	60	12	20	8	69
Bezrobotni	62	10	25	2	77
Gospodynie domowe i inni	58	16	22	3	29
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	71	9	18	2	123
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	66	23	9	2	70
sekt. pryw. poza rolnict.	62	13	21	4	191
prywatnym gosp. rolnym	51	20	22	7	48
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	46	24	28	2	60
301-500	53	20	24	3	94
501-900	62	13	20	5	179
901-1200	61	19	16	3	123
Powyżej 1200 zł	70	11	17	2	105
Ocena własnych war. mater.					
Złe	47	22	23	7	190
Średnie	56	15	24	5	404
Dobre	68	12	16	4	296
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	44	17	33	6	54
Raz w tygodniu	57	16	23	4	420
1-2 razy w miesiącu	61	15	18	6	160
Kilka razy w roku	63	15	18	5	175
W ogóle nie uczestniczy	59	12	18	10	81
Poglądy polityczne					
Lewica	65	18	17	1	117
Centrum	66	9	20	4	253
Prawica	64	20	13	3	316
Trudno powiedzieć	36	15	37	12	203

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Donalda Tuska od czasu objęcia przezeń władzy?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	14	30	890
Płeć				
Mężczyźni	59	15	26	424
Kobiety	53	14	33	466
Wiek				
18-24 lat	63	13	24	128
25-34	62	7	31	165
35-44	57	11	32	139
45-54	58	14	28	156
55-64	53	20	26	148
65 lat i więcej	44	20	36	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	53	12	35	338
Miasto do 20 tys.	56	14	30	121
20-100 tys.	58	18	23	169
101-500 tys.	56	15	29	140
501 tys. i więcej mieszk.	62	15	23	122
Wykształcenie				
Podstawowe	45	19	36	241
Zasadnicze zawodowe	58	11	31	226
Średnie	61	15	25	299
Wyższe	62	11	27	123
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	66	9	25	65
Prac. umysł. niż. szczebla	58	15	27	87
Pracownicy fiz.- umysł.	68	9	23	63
Robotnicy wykwalifikowani	54	19	27	88
Robotnicy niewykwalifik.	60	4	37	47
Rolnicy	51	6	43	47
Pracujący na własny rach.	64	6	31	31
Bierni zawodowo				
Renciści	54	18	28	82
Emeryci	46	22	32	204
Uczniowie i studenci	70	10	20	69
Bezrobotni	50	12	37	77
Gospodynie domowe i inni	54	17	30	29
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	64	12	24	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	56	22	22	70
sekt. pryw. poza rolnictw.	61	9	30	191
prywatnym gosp. rolnym	49	6	45	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	45	19	36	60
301-500	54	12	34	94
501-900	60	14	26	179
901-1200	55	22	23	123
Powyżej 1200 zł	72	7	21	105
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	41	23	36	190
Średnie	55	14	32	404
Dobre	67	10	23	296
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	54	18	28	54
Raz w tygodniu	54	15	32	420
1-2 razy w miesiącu	60	13	27	160
Kilka razy w roku	56	15	29	175
W ogóle nie uczestniczy	61	12	28	81
Poglądy polityczne				
Lewica	65	14	21	117
Centrum	65	10	25	253
Prawica	62	19	19	316
Trudno powiedzieć	30	14	56	203

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	63	20	17	890
Płeć				
Mężczyźni	68	20	12	424
Kobiety	59	20	21	466
Wiek				
18-24 lat	74	17	9	128
25-34	74	14	12	165
35-44	64	18	17	139
45-54	67	20	13	156
55-64	57	25	19	148
65 lat i więcej	45	26	29	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	57	20	23	338
Miasto do 20 tys.	68	18	14	121
20-100 tys.	68	24	8	169
101-500 tys.	67	18	14	140
501 tys.i więcej mieszk.	64	20	16	122
Wykształcenie				
Podstawowe	52	24	24	241
Zasadnicze zawodowe	63	20	17	226
Średnie	69	19	12	299
Wyższe	74	15	11	123
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	79	11	10	65
Prac.umysł.niż.szczebla	65	22	13	87
Pracownicy fiz.- umysł.	73	17	10	63
Robotnicy wykwalifikowani	68	22	10	88
Robotnicy niewykwalifik.	64	13	23	47
Rolnicy	63	13	24	47
Pracujący na własny rach.	71	15	14	31
Bierni zawodowo				
Renciści	58	23	19	82
Emeryci	48	27	25	204
Uczniowie i studenci	85	8	7	69
Bezrobotni	57	25	18	77
Gospodynie domowe i inni	65	25	10	29
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	71	16	13	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	66	26	8	70
sekt. pryw. poza rolnict.	72	15	13	191
prywatnym gosp. rolnym	57	14	29	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	55	30	15	60
301-500	54	25	21	94
501-900	67	18	15	179
901-1200	65	21	14	123
Powyżej 1200 zł	78	14	8	105
Ocena własnych war. mater.				
Złe	47	32	21	190
Średnie	62	21	18	404
Dobre	76	12	12	296
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	52	17	31	54
Raz w tygodniu	63	23	15	420
1-2 razy w miesiącu	65	19	16	160
Kilka razy w roku	66	20	14	175
W ogóle nie uczestniczy	66	11	23	81
Poglądy polityczne				
Lewica	73	17	10	117
Centrum	69	17	14	253
Prawica	68	24	9	316
Trudno powiedzieć	44	20	36	203

Tabela 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że obecnie na czele rządu stoi Donald Tusk?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	67	19	14	890
Płeć				
Mężczyźni	72	19	9	424
Kobiety	62	20	18	466
Wiek				
18-24 lat	74	14	11	128
25-34	77	14	9	165
35-44	67	19	14	139
45-54	70	19	11	156
55-64	61	24	15	148
65 lat i więcej	53	24	23	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	20	18	338
Miasto do 20 tys.	73	17	9	121
20-100 tys.	67	19	13	169
101-500 tys.	70	17	12	140
501 tys. i więcej mieszk.	70	22	9	122
Wykształcenie				
Podstawowe	54	24	21	241
Zasadnicze zawodowe	71	17	12	226
Średnie	69	19	11	299
Wyższe	78	14	8	123
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	82	11	7	65
Prac.umysł.niż.szczebla	75	18	7	87
Pracownicy fiz.- umysł.	69	18	13	63
Robotnicy wykwalifikowani	68	21	11	88
Robotnicy niewykwalifik.	66	14	20	47
Rolnicy	62	21	17	47
Pracujący na własny rach.	75	13	12	31
Bierni zawodowo				
Renciści	64	22	14	82
Emeryci	53	26	21	204
Uczniowie i studenci	83	7	10	69
Bezrobotni	70	19	11	77
Gospodynie domowe i inni	60	24	16	29
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	78	12	11	123
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	68	24	8	70
sekt. pryw. poza rolnict.	72	17	11	191
prywatnym gosp. rolnym	59	21	20	48
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	64	24	12	60
301-500	59	29	13	94
501-900	71	15	14	179
901-1200	65	23	12	123
Powyżej 1200 zł	81	10	9	105
Ocena własnych war. mater.				
Złe	51	28	21	190
Średnie	66	21	14	404
Dobre	78	12	10	296
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	54	30	15	54
Raz w tygodniu	65	21	15	420
1-2 razy w miesiącu	72	17	11	160
Kilka razy w roku	69	19	12	175
W ogóle nie uczestniczy	73	9	18	81
Poglądy polityczne				
Lewica	76	15	9	117
Centrum	76	15	9	253
Prawica	69	24	7	316
Trudno powiedzieć	47	18	34	203